

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 17. april 2023

2023/79 - Stiftinga Hesthamar Skrivargard - org.nr. 916 947 011 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Stiftinga Hesthamar Skrivargard søkte 23. august 2022 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2021. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 231 068 kroner etter dokumentert modell.
- (2) Lotteritilsynet avslo søknaden 19. desember 2022, med den begrunnelse at stiftelsens virksomhet kommer offentlige oppgaver til gode, og at det offentlige ved Ullensvang kommune har anledning til å påvirke eller legge føringer for virksomheten.
- (3) Klager påklaget vedtaket 20. desember 2022. Klager anfører at stiftelsen ikke har vesentlig tilknytning til Ullensvang kommune. Klager viser til at stiftelsen har hatt en dialog med Lotteri- og stiftelsestilsynet om nødvendige endringer i vedtektene, slik at stiftelsen kan komme i betraktning for å få merverdiavgiftskompensasjon. Klager viser til at stiftelsen ble opprettet av Ullensvang herad fordi Ullensvang ikke hadde muligheter til å forvalte et fredet bygg i svært dårlig stand. Når det gjelder tilskudd, har stiftelsen etter søknad mottatt mellom 70 000 kroner og 90 000 kroner årlig fra kommunen. Dette har vært til dekning av driftskostnader som kommunale avgifter, strøm, renovasjon etc., slik mange andre lag og organisasjoner i kommunen får. Tilskuddet dekker ca. 60 prosent av basiskostnadene, og resten er dekket gjennom gaveforsterkning. Denne ordningen er ifølge klager avsluttet, og derfor er merverdiavgiftskompensasjon avgjørende. Eventuelle kommende inntekter fra inntektsgivende tiltak vil føre til redusert tilskudd fra kommunen. Ullensvang kommune betaler videre en forsikringssum for alle sine bygninger, og de har beholdt klager i denne ordningen. Stiftelsen har ikke nok midler til å dekke forsikring utenfor kommunens ordning.
- (4) Klager forstår det slik at Lotteri- og stiftelsestilsynet har gitt uttrykk for at det ikke ville skape problemer for en søknad om merverdiavgiftskompensasjon, at én representant fra kommunen skal sitte i klagers styre. Når det gjelder vedtektsbestemmelsen om at forslag til vedtektsendringer skal sendes til Ullensvang kommunestyre til orientering, er det klagers syn at kommunestyret ikke har mulighet til å stoppe eventuelle endringer eller overstyre styret i stiftelsen. Ved oppløsning skal eiendommen tilbakeføres til Ullensvang kommune, men klager har fått signaler på at det ikke var behov for å endre dette for å kunne få merverdiavgiftskompensasjon. Klager viser videre til at stiftelsen i stor grad er

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

drevet på dugnad, med mer enn 2 000 dugnadstimer de siste fem årene. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

- (5) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 10. februar 2023 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (6) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (7) Ved søknad etter dokumentert modell følger det av forskriften § 8 første ledd at søknadsbeløpet er «merverdiavgiftskostnader på varer og tjenester basert på regnskapet ett år tilbake i tid, etter generelle avgrensninger etter § 6 [...]».
- (8) Etter forskriften § 6 ytes det ikke kompensasjon for kostnader eller anskaffelser som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten eller er knyttet til virksomhet som kommer inn under § 3 tredje ledd.
- (9) Det fremgår av forskriften § 3 tredje ledd bokstav f at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon for «virksomhet som kommer næringsinteresser eller offentlige oppgaver til gode». Det samme gjelder «virksomhet som er organisert av eller med tilknytning til det offentlige ved at stat, fylkeskommune eller kommune gjennom å oppnevne styremedlemmer eller på annen måte kan påvirke eller legge føringer for virksomheten», jf. bokstav e.
- (10) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

(11) Lotterinemndas vurdering

- (12) Stiftinga Hesthamar Skrivargard sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 19. desember 2022 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2021.
- (13) Lotteritilsynets avslag er begrunnet med at stiftelsens virksomhet kommer det offentlige til gode, og at det offentlige ved Ullensvang kommune har anledning til å påvirke eller legge føringer for virksomheten.
- (14) Kommunen har bare én representant i stiftelsens styre, av totalt fem styremedlemmer, jf. vedtektene § 6. Dette gir i utgangspunktet ikke kommunen noen mulighet til å legge føringer på virksomheten. Heller ikke det at kommunen skal forelegges forslag til vedtektsendringer til Ullensvang kommune styret til orientering to uker før styremøtet der fremlegget skal behandles, fører i seg selv til at kommunen kan påvirke virksomheten. I henhold til vedtektene § 8, skal imidlertid vedtektsendringer vedtas enstemmig i styret. Dermed har representanten for Ullensvang kommune mulighet til å blokkere nye vedtektsendringer. Ettersom stiftelsens drift må skje i henhold til vedtektene, er det Lotterinemndas vurdering at dette er nok til at Ullensvang kommune kan påvirke virksomheten. Dette gjelder særlig når man også ser hen til at Ullensvang kommune er oppretter av stiftelsen og har tilknytning til den gjennom nevnte vedtekter og ved å gi

tilskudd til virksomheten. Ved opphevelse skal eiendommen tilbakeføres til Ullensvang kommune i henhold til vedtektene § 10. Klager oppfyller dermed ikke vilkåret i forskriften § 3 tredje ledd bokstav e.

- (15) Nemnda vil legge til at klager heller ikke oppfyller vilkåret i forskriften § 3 tredje ledd bokstav f, ettersom virksomheten kommer offentlige oppgaver til gode. Klagers formål er etter vedtektene § 2 «å ta vare på Hesthamar skrivargard som eit kulturminne». Ivaretagelse av kulturminner er et nasjonalt ansvar etter lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 1 første og andre ledd. Det er også lagt til grunn i Lotterinemndas praksis at arbeid for vern av kulturminner anses som en offentlig oppgave, se for eksempel Lotterinemndas vedtak i sakene LOTN-2018-141 og LOTN-2010-12. Sakene gjelder ulike ordninger, henholdsvis smålotteri og godkjenning som lotteriverdig organisasjon, men vurderingstema er i stor grad tilsvarende. Klager har videre mottatt tilskudd og gaveforsterkning fra Ullensvang kommune, som dekker deres driftsutgifter. Dette underbygger at klagers virksomhet kommer det offentlige til gode.
- (16) På denne bakgrunn har nemnda kommet til at klager ikke oppfyller vilkårene for å motta merverdiavgiftskompensasjon, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav e og f.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk